

(Kort bemærkning).

Ole Henriksen (SF):

Jeg vil bare sige til hr. Arnfast, at det er rigtigt, at jeg nævnte ikke det forhold, og jeg mener også, det er sagen uvedkommende, fordi mine betragtninger var principielle. Mig bekendt har Socialistisk Lytterforening ikke grebet ind på samme måde som Aktiv Lytterkomité.

Fuglsang (DKP):

Som ministeren sagde, er og må kulturen være noget levende, noget, som er under stadig udvikling. Kulturen og holdningen til den, som den genspejles i kulturpolitikken, er samtidig en genspejling af dette samfund med de forskellige samfundsmæssige kræfter, under hvis betingelser den udfolder sig. Det gælder ikke mindst vort samfund, sådan som det er i dag. Det er betegnende, at i samme grad som dets økonomiske krise genspejler det kapitalistiske systems økonomiske fallit, i samme grad som demokratiet udhules gennem overgreb mod arbejderens demokratiske rettigheder og efterretningstjenestens overgreb mod menneskelige friheder og rettigheder, i tilsvarende grad har også kulturen og dens politiske og økonomiske udfoldelsesmuligheder trange kår. Det kommer til udtryk i angreb, som er mere reaktionære, jo mere reaktionære de angribende kræfters og partiers almene politik og almene politiske interesser er. Selv med fare for en kort bemærkning vil jeg som et eksempel nævne en hr. Erhard Jakobsens bestræbelser på endnu mere, end tilfældet er, at gøre skole, radio og tv til redskaber for en reaktionær ideologisk kamp.

Jeg tænker også på den psykologiske for nægtelse af kultur og kunst overhovedet, som fremskridtspartimedlemmet hr. Poulsgaard så ofte fra denne talerstol giver udtryk for. Men det genspejles af samfundet som helhed. Bare et lille eksempel: momsens på bøger. Der var engang, da man retfærdiggjorde tobaks- og spiritusbeskatningen med, at det var giftskatter, som skulle vænne folk af med at ryge og drikke. Jeg tør ikke påstå, at momsens på bøger har samme sigte, men den har nogle af de samme følger. Samtidig mærker også kultur- og kunstudfoldelse vor tids spare- og nedskæringskniv.

Kommunisterne betragter en demokratisk kulturpolitik, der fremmer alle sider af den kulturelle udvikling som et afgørende middel til at skabe en bedre og en rigere tilværelse. Det er, som ministeren sagde, et spørgsmål om principper, og han nævnte fire grundlæggende: ytringsfriheden, kulturelt demokrati, kvalitet og decentralisering. Det er selvfølgelig rigtigt, men sådanne principper er værdiløse, så længe de blot står som mere eller mindre abstrakte begreber.

Ytringsfrihed og kulturelt demokrati er ikke blot noget, man må eller ikke må, og det gælder for øvrigt også kvalitet, noget, som kulturministeren og undervisningsministeren måske senere kan blive enige om. Men spørgsmålet om ytringsfrihed og kulturelt demokrati er også et spørgsmål om økonomiske muligheder, om, hvem der råder over, og hvem der dirigerer massemedierne, ikke blot de offentlige, men i høj grad også de private, ikke blot om, hvem der bestemmer bibliotekernes bogvalg, men også hvilke midler bibliotekerne overhovedet får at råde over. Kulturpolitik er ikke blot principper, vi diskuterer i dag, men det bliver først fremmest principper, vi kommer til at vise i praksis, bl. a. ved et senere lovforslag allerede i dag og også fremover.

Som ministeren sagde, kræver den udvikling, som sker på alle samfundslivets områder, en tilsvarende kulturel udvikling. Der er af ham og af flere andre nævnt fritiden, den, der skyldes, at arbejdsdagen er blevet kortere. Men man må ikke glemme en anden ting, som nødvendiggør en fornuftig mulighed for at anvende sin fritid, nemlig den, at arbejdstiden i den tid, den er, for menneskene fysisk og psykisk bliver mere opslidende, ensformig og nervedbrydende, end den har været før.

Der har været talt om arbejdsløsheden ikke mindst blandt de unge, som berøver deres tilværelse indhold og mening, og som derfor, som vi ser, let fører til, at mange søger erstatning gennem alkoholisme, narkotika, kriminalitet og vold. Det er simpelt hen en falliterklæring at tro, at disse problemer klares ved politi og dødsstraf, og det er for øvrigt også en illusion at tro, at samfundet sparer noget ved den slags midler, tværtimod.

Der er talt om kommercialiseringen af kulturlivet, men situationen er mere end det. Der er tale om en stigende monopolisering af